

بیاض تعزیه

پرتال جامع علوم انسانی

پرتال جامع علوم انسانی

مجلس اول

مرد عزادار پس از خود را می فروشد تا مجلس روضه خوبی برپا نماید. در
بهودی در مجلس روضه خوانی شرکت می کند و در
لطافت را فراموش کرده، حضرت فاطمه زهرا (س) و دیگران کارهای خانه او
را انجام می دهند.
سبب خواندن:

سعد (مرد عزادار) - ایوانیم (پسر سعید) - امام حسین (ع) - آخوند

شیخ الاسلام علی بن ابی طالب علیه السلام در بیان فضیلت خود می فرماید: «من کتبوا لکم فی حقکم لکنکم فی حقکم»
یعنی روزی که صالح بودی به امام حقیق اذیت نمودی و رفتاری ننماید. حیرت
دلالت کند، حیرت و حیرت از او است. حیرت از او است. حیرت از او است. حیرت از او است.
و در این باره می فرماید: «من کتبوا لکم فی حقکم لکنکم فی حقکم»
(۱) بیست و نه و (۲) بیست و نه و (۳) بیست و نه

نام شاعر و اسم کاتب ندارد
محل کتاب: قم
در مکانهای زیر نوشته شده:
الف: حسینیه دستگرد قم ۱۸ ذی الحجه ۱۲۴۷
ب: مسجد امام حسن قم ۲۲ ذی الحجه ۱۲۴۷
ج: مسجد جامع قم ۲۲ ذی الحجه ۱۲۴۷
د: قم ۳۰ ذی الحجه ۱۲۴۷

رتال جامع علوم انسانی
مجلس اول

مرد عزادار پسر خود را می فروشد تا مجلس روضه خوانی برپا نماید. زن
یهودی در مجلس روضه خوانی شرکت می کند و پختن غذا، آماده کردن خانه،
نظافت را فراموش کرده، حضرت فاطمه زهرا (س) و دیگران کارهای خانه او
را انجام می دهند.
نسخه خوانان:

سعید (مرد عزادار) - براهیم (پسر سعید) - امام حسین (ع) - آخوند

(روضه‌خوان) - زن سید - مرد یهودی - زن یهودی - فاطمه زهرا (س) ۱۸۶ بیت

مجلس دوم

صورت مجلس عیدی و روزه گرفتن امام حسین (ع). مکالمات حضرت امام حسن (ع) با برادر خود امام حسین (ع) گردش کار

عید است و امام لباس نو ندارند. جبرئیل از بهشت برای آنها لباس می‌آورد. امام حسین روزه است و تاب روزه ندارد و با اصرار خانواده حاضر به شکستن روزه نیست.

جبرئیل حاضر می‌شود و می‌گوید:

... برای خاطر این روزه‌دار تشنه جگر

که هست نام وی از عرش و فرش بالاتر

چهل هزار ملک جمله‌ای رسول مجید

روا نشدند به سرعت بجانب خورشید

که آفتاب جهانتاب را ز چرخ کهن

کشند جانب مغرب به نیم چشم زدن

به این اراده که گردد زمانه چون شب ناز

که تا حسین علی این زمان کند افطار

نسخه خوانها:

امام حسین (ع) - امام حسن (ع) - فاطمه زهرا (س) - جبرئیل - قصه - پیغمبر

(ص) - حضرت امیر (ع)

مجلس سوم

شبییه صالح یهودی

پیغمبر (ص) برای جهاد از مدینه بیرون می‌رود.

امام حسین (ع) از دوری پیغمبر بی تابی می کند و به تعقیب پیغمبر می روند. صالح یهودی به امام حسین اذیت نموده و زندانی نماید. جبرئیل ملائکه، حوریان، جنیان به نوازش امام می پردازند. خبر دستگیری امام حسین (ع) بوسیله ملائکه به امام حسن (ع) گفته می شود.
۲۲۰ بیت.

نسخه خوانها:

پیغمبر (ص) - جبرئیل - حضرت میر (ع) - فاطمه زهرا (س) - امام حسن - امام حسین (ع) - صالح یهودی - ملائکه - جنیان - حوریان - زینب

مجلس چهارم

مجلس درویش کابلی

۶۱ بیت

نسخه خوانها درویش کابلی - امام حسین (ع) - ابن سعد

مجلس پنجم

شبییه قربانی حضرت اسمعیل

نسخه خوانها:

جبرئیل - حضرت ابراهیم - هاجر - اسمعیل و دنباله واقعه کربلا
امام حسین (ع) - شاهزاده عبدالله - زینب - شمر - ابن سعد - فاطمه نو عروس -
سکینه

۱۵۰ بیت

مجلس ششم

شبییه عاق والدین

نسخه خوانها:

اباذر - پیغمبر - سلمان - صاحب قبر - جبرئیل - مردم مدینه - مادر - حضرت امیر
(ع) - فاطمه زهرا - امام حسن - امام حسین
۱۹۶ بیت

مجلس هفتم

وفات فاطمه زهرا (س)

نسخه خوانها:

فاطمه زهرا - زینب - اهل مدینه - حضرت امیر (ع)
(ورق بقیه مجلس افتاده)

مجلس هشتم

شهادت امام حسین (ع)

نسخه خوانها:

ابن سعد - امام حسین - زینب - سکینه - امام زین العابدین - شهربانو - نصرانی -
خولی - شمر - شاهزاده عبدالله.

در این مجلس برخلاف چند مجلس دیگر (که در دست داریم) وقتی امام
بجنگ می رود. جنگ می کند و می افتد ذوالجناح به خیمه آمده شهربانو با
اهلیت خداحافظی نموده و سوار می شود و از مجلس بیرون می رود.

و بعد ابن سعد دستور می دهد به نصرانی برای شهادت امام و بقیه مانند
مجالس

۲۶۰ بیت

مجلس نهم

اسیر کردن اهلیت و آمدن جبرئیل در صحرای کربلا و آمدن فضا و شیر.

۷۸۱
۱۸۲

نوحه درآمد (در اول مجلس)

نزد یزیدم می برند	ای همرهان و احسرتا
نزد یزیدم می برند	ای خواهران و اغربتا
بر سوی یثرب کن نظر	ای عابدین تاج سر
نزد یزیدم می برند	خیرالنسا را کن خیر
بر دست ابن قوم دغا	سرها به نوک نیزه‌ها
نزد یزیدم می برند	با درد و محنت مبتا
طفلان مظلوم از فغا	گشتم اسیر اشقیا
نزد یزیدم می برند	گریان و فالان ای خدا

نسخه خوانها:

ابن سعد - امام زین العابدین - زینب - سکینه - ام کلثوم - مادر قاسم - عروس -
جبرئیل - ملائکه - نعش امام - فاطمه زهرا - لشکر عمر سعد - فضه
۲۰۰۰ بیت .

بیاض تعزیه

یا تاریخ ۲۴ صفر ۱۲۵۲

مجلس اول ورود اسرا به شام

نسخه خوانها: (از ورق یا اوراقی افتاده)

سکینه - زینب - زن شامی - شمر - زن شامی - امام عباد (ع) - فضه - ابن سعد

بیت موجود ۸۳

مجلس علی اکبر

امام حسین (ع) - شمر - فاطمه نو عروس - علی اکبر - زینب - مادر علی اکبر

مجالس تعزیه

هر کدام در یک دفتر - یا نسخه‌های یک مجلس

۱- حجة الوداع: بخط غلامعلی صحاف، مورخه ۱۲۵۲ قمری.

نسخه خوانان:

امام حسین (ع) - زینب - حضرت عباس - علی اکبر - قاسم - محمد حنفیه - مادر عباس - ام سلمه - اهل مدینه - رفیقان - فاطمه - سکینه - حر - قاصد.
یادآوری: عنوان این مجلس - مطابق نسخه خطی - حجة الوداع - است در صورتیکه عناوین «روضه الوداع» یا «حرکت امام از مدینه» یا «دعوت مردم کوفه از امام و حرکت امام و مأموریت حر» مناسب‌تر است.

۱۴۳ بند - ۳۷۴ بیت

۲- وفات حضرت معصومه: نقل از یک نسخه خطی قدیمی.

نسخه خوانها:

فاطمه زهرا - امام رضا - حضرت معصومه - امام جواد - کنیز - اهل قم - چاوش - رقیه - ناصد

۱۳۱ بند - ۳۱۲ بیت

۳- شهادت طفلان مسلم: نسخه مورخه ۱۲۹۶ ق بخط سید حسین ولد؟ سید

احمد طباطبائی.

نسخه خوانها:

حضرت امیر (ع) - محمد پسر مسلم - ابراهیم پسر مسلم - شریح - پسر شریح - چوپان - ابن زیاد - غلام ابن زیاد - حارث - زن حارث - کنیز حارث - مشکور - سلمان

۲۱۰ - ۵۷۰ بیت

۴- ورود اهل بیت به کوفه و امام بیمار

نسخه خوانها:

شمر - زینب - مکلثوم - امام عباد - سکینه - امام نقابدار - خولی - ابن زیاد - زن صالحه - زن کوفی
 ۱۲۸ بند - ۲۸۴ بیت

۵- شهادت امام حسین: نقل از نسخه خطی ۱۳۰۷ قمری.

نسخه خوانها:

امام حسین - امام زین العابدین - زینب - سکینه - شهربانو - شاهزاده عبداللہ - عباس - شاذب - عرب قصد - درویش کابلی - شمر - ابن سعد - حبیب بن مظاهر
 ۱۸۷ بند

۶- شهادت امام رضا

در این مجلس حرکت امام رضا از مدینه به طوس از دماوند می‌گذرد.

نسخه خوانها:

امام رضا (ع) - امام محمد تقی - اباصلت - صیاد - سلمانی - تراب - مأمون - وزیر مأمون - نکیرین - برادر سلمانی - هاتف
 ۱۳۶ بند - ۳۲۳ بیت

۷- شهادت امام رضا

نسخه خوانها:

امام رضا (ع) - امام محمد تقی - حضرت معصومه - ملائکه - نکیرین - سلمانی - برادر سلمانی - صیاد - اهل قم - قاصد - تراب - کنیز - شیر - اباصلت - مأمون - وزیر مأمون - جماعت ساحر
 ۱۹۵ بیت - ۵۲۰ بند

۸- خبر آوردن مرغ به مدینه

نسخه خوانها:

زن یهودی - مرد یهودی - فاطمه صفری - دختر حضرت عباس - مرغ باغ - مرغ کربلا - دختر یهودی - مرغ خانه - جده - عبدالله جعفر

۹- مجلس شهادت قاسم بن حسن (ع)

نسخه خوانها:

شمر - امام حسین (ع) - زینب - قاسم - مادر قاسم - سکیته - عروس - ام الیلا - عبدالله بن امام حسن (ع) - ابن سعد
۱۷۰ بند - ۴۵۲ بیت

۱۰- مجلس امیر تیمور

نسخه خوانها:

امیر شام - وزیر - امیر تیمور - غلام تیمور - دختر
۳۵ بند - ۱۰۸ بیت

۱۱- شهادت امام موسی بن جعفر (ع)

مورخه ربیع الاول ۱۲۹۶ بخط ملا محمد علی بن حاجی محمد اسمعیل زفره ای
(فوت ۱۳۴۶ قمری)

نسخه خوانها:

امام موسی (ع) - قیس - هارون - غلام هارون - مسیب - ام البنین - معصومه - امام رضا (ع) - فرنگی - حورین - سلیمان

۱۲- شهادت حضرت یحیی و زکریا

مورخه محرم ۱۳۰۱ بخط ملا محمد علی بن حاج محمد اسمعیل زفره ای

(فوت ۱۳۴۶ قمری)

نسخه خوانها:

زکریا - جبرئیل - حضرت یحیی - اصحاب صحبه - ایشانه مادر یحیی - چوپان -
 عفان (پادشاهی که قاتل حضرت یحیی بود) - زن عفان - غلام عفان - دختر - شیطان
 - وزیر عفان.
 ۱۵۰ بند - ۴۲۴ بیت.

۱۳ - ورود اهل بیت به شام

خط ملا محمدعلی بن حاج محمد اسماعیل زفره‌ای (فوت ۱۳۴۶)

نسخه خوانها:

غلام یزید - یزید - شمر - امام زین العابدین (ع) - زینب - ام کلثوم - سکینه -
 عروس - فرنگی - دختر یزید

۱۴ - شهادت امام حسین (ع)

مورخه ۱۳۲۰ قمری بخط ملا محمدعلی بن حاج محمد اسماعیل زفره‌ای (فوت

۱۳۴۶ قمری)

نسخه خوانها:

امام حسین (ع) - زینب - ابن سعد - شمر - شهبانو - فضه - سکینه - مادر قاسم -
 زعفر - منصور ملک - درویش کابلی - عرب قاصد - امام عباد (ع) - سلطان قیس -
 وزیر - جبرئیل - نصرانی - عبدالله.

۱۵ - شهادت قاسم ثانی

نقل از نسخه‌های ۱۲۹۹ - ۱۳۰۲ - ۱۳۱۸ قمری بخط ملا محمد علی بن حاج

محمد اسماعیل زفره‌ای (فوت ۱۳۴۶ قمری).

نسخه خوانها:

معلم - زبیده - پیره زن - قاسم ثانی - رفیقان قاسر - شهریانو - امام حسین (ع) -
یوسف بن حجاج - غلام - عزرائیل - حضرت امیر (ع).
۱۲۳ بند - ۳۷۱/۵ بیت

۱۶ - شهادت وهب

از نسخه خطی ۱۲۹۶ بخط ملا محمد علی بن حاج محمد اسمعیل زفره ای (فوت
۱۳۴۶ قمری)
نسخه خوانها:

وهب - مادر وهب - عروس وهب - امام حسین (ع) - حضرت عباس - علی اکبر -
قاسم - ساربان - ابن سعد - شمر - زینب
۱۲۷ بند - ۴۲۶ بیت

۱۷ - بیماری یزید و ورود اهل بیت به شام؟

نسخه خطی ۱۲۹۶ قمری
بخط ملا محمد علی بن حاج محمد اسمعیل زفره ای (فوت ۱۳۴۶)
نسخه خوانها:

یزید - عمرو عاص - طیب - شمر - سکینه - زینب - امام عباد - فرنگی - دختر
یزید - فاطمه نو عروس - امیر غائب
۱۱۰ بند - ۴۵۳ بیت

۱۸ - شهادت غلام ترک

خط ملا محمد علی بن حاج محمد اسمعیل زفره ای (فوت ۱۳۴۶)
نسخه خوانها:

ابن سعد - امام حسین - امام عباد - زینب - غلام ترک - شمر - ابن سعد
۸۳ بند - ۲۶۸ بیت

۱۹ - شیخون زدن شمر و شهادت حضرت عباس

خط ملامحمد علی بن حاج محمد اسماعیل زفره‌ای (فوت ۱۳۴۶ ق) مورخه

۱۲۹۵

نسخه خوانها:

امام حسین - زینب - حضرت عباس - علی اکبر - قاسم - سکینه - خاتمه - حضرت
امیر (ع) - فاطمه زهرا - شمر - ابن سعد
۲۰ - شهادت امام موسی بن جعفر (ع)

خط ملا محمد علی بن حاج محمد اسماعیل زفره‌ای (فوت ۱۳۴۶ ق)

نسخه خوانها:

امام موسی - هارون الرشید - یحیی برمکی - غلام - علی بن اسمعیل - قیس -
مردم مدینه - مسیب - فرنگی - برادر مسیب - امام رضا (ع) - فاطمه زهرا - سلیمان
بن جعفر
۱۷۳ بند - ۵۶۰ بند

۲۱ - شهادت مسلم

بخط ملامحمد علی بن حاج محمد اسماعیل زفره‌ای

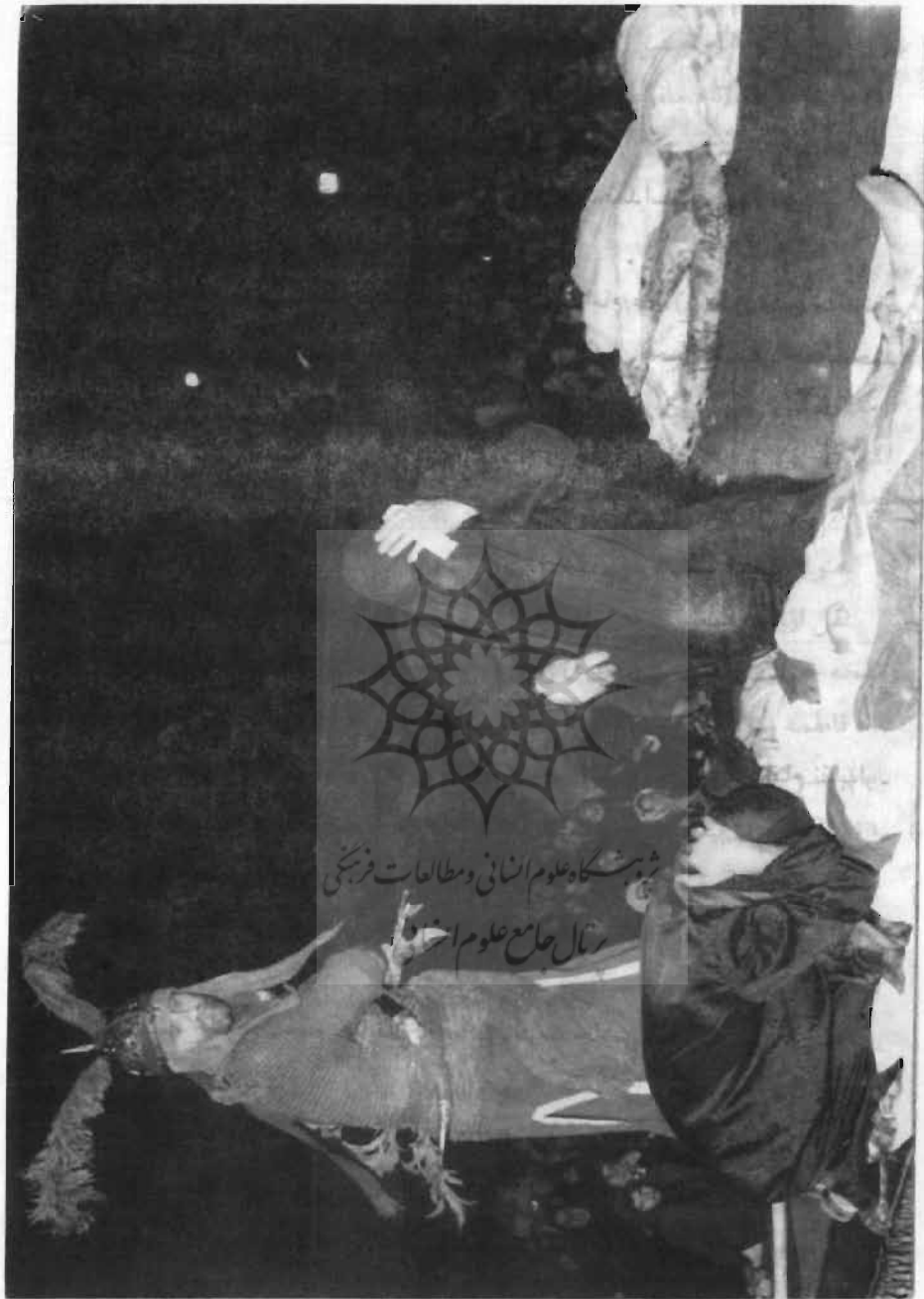
نسخه خوانان:

هانی - مختار - محمد اشعث - قاصد - مسلم - محمد پسر مسلم - ابراهیم پسر
مسلم - صیاد - شریح - ابن زیاد - پسر هانی - طوعه - پسر طوعه - ابن سعد - امام
حسین (ع)
۲۴۷ بند - ۵۳۲ بیت

۲۲ - دیر راهب (با کاغذی مرغوب و خطی زیبا، نویسنده را نمی‌شناسیم)

نسخه خوانها:

سلیمان - وزیر - قاصد - امام نقابدار - عرب - امام سجاد (ع) - زینب - سکینه -
راهب - حضرت عیسی - شمر - غلام شمر - سر امام حسین

شیراز کا علمی و ادبی گاہ
پندرہواں نمبر

۹۸ بند - ۳۰۳ بیت

۲۳- ورود اهل بیت به مدینه

مورخه ۱۲۹۷ به خط ملا محمد علی بن حاج محمد اسماعیل زفره‌ای.

نسخه خوانان:

فاطمه صغری - جدہ - فقیران - بشیر جزلم - امام عباد (ع) - زینب - سکینه -
عبدالله جعفر - مادر حضرت عباس - رفیقان علی اکبر - محمد حنفیه - غلام محمد
حنفیه - دختر حضرت عباس.

۱۴۵ بند - ۲۶۵ بیت

۲۴- وفات رقیه

نسخه خطی ۱۳۱۰ و ۱۳۱۲

خط ملا محمد علی بن حاج محمد اسماعیل زفره‌ای

نسخه خوانان:

امام عباد (ع) - زینب - ام کلثوم - فاطمه نو عروس - رقیه - یزید - امام نقابدار -
غلام - کنیز - هندہ - دختر یزید - غسلہ.

۲۵- مجلس فاطمه صغری

خط ملا محمد علی بن حاج محمد اسماعیل زفره‌ای

نسخه خوانان:

فاطمه صغری - جدہ - رفیقان - قصاب - عرب چاوش - فقیران

۱۰۱ بند - ۲۵۲ بیت

۲۶- طفلان زینب

بخط محسن بن ملا احمد دهقی مورخه ۱۲۴۲.

نسخه خوانان:

ابن سعد - امام حسین (ع) - زینب - سکینه - مادر قاسم - ام کلثوم - علی اکبر - قاسم - شهربانو (نام مادر علی اکبر یاد شده) - محمد پسر زینب - عون پسر زینب.
۸۲ بند - ۲۰۱ بیت

۲۷- وفات رقیه

نسخه خطی ۵ محرم ۱۳۳۰. نسخه خوانها:

امام عباد (ع) - رقیه - ام کلثوم - زینب - امام حسین (ع) - کنیز - هنده - دختر یزید.

۲۸- وفات فاطمه زهرا

عنوان نسخه: وفات فاطمه زهرا و آسیاب کشی. نقل از یک نسخه طخی قدیمی نسخه خوانان:

فاطمه زهرا (ع) - زینب - مردم مدینه - حضرت امیر (ع) - سلمان - معلم - اسما - امام حسن - امام حسین (ع) - بلال - نکیر بن
۱۱۱ بند - ۲۴۱ بیت

۲۹- شهادت علی اکبر (نسخه مورخه ۱۳۲۳)

نسخه خوانان: شمر - ابن سعد - امام حسین (ع) - زینب - سکینه - ام لیلا - امام عباد

۳۰- شهادت حر

نسخه خوانان: امام حسین - ابن سعد - حر - مصعب - شمر - علی پسر حر - سعادت غلام حر - حبیب بن مظاهر.

۳۱- وفات رقیه در خرابه شام^(۱)

خط محمدعلی رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ - ۱۳۶۱ ق)

مورخه بیع الثانی ۱۳۲۷

نسخه خوانان:

زینب - ام کلثوم - امام عباد - رقیه - امام حسین (ع) - یزید - کنیز - پیغمبر - فاطمه
زهرا - غلام یزید - هنده - غسله .

۱۴۳ بند - ۴۳۵ بیت

۳۲- ورود اهل بیت به شام

خط محمدعلی رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ - ۱۳۶۱ ق)

نسخه خوانان:

یزید - وزیر - نمر - جلاد - دختر یزید - فونگی - زینب - ام کلثوم - سکینه - امام
عباد .

۱۵۰ بند - ۵۰۰ بیت .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

۳۳- وفات زینب

خط رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ ق - ۱۳۶۱ ق)

نسخه خوانان:

امام عباد - زینب - ام کلثوم - سکینه - فاطمه بیمار - اهل مدینه - قصاب - نمر -
یزید - جبرئیل - عزرائیل - غسله .

۱۷۴ بند - ۴۲۳ بیت .

۱- ردیف ۲۱ - ۴۷. در فصلنامه تناثر شماره ۶ - ۷ - ۸ - تابستان - پاییز - زمستان ۱۳۶۸ بطور

مختصر آقای صادق همایونی معرفی نمود.

۳۴- ذبح اسماعیل و شهادت علی اکبر

خط رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ ق - ۱۳۶۱ ق)

نسخه خوانان:

ابراهیم - اسماعیل - هاجر - جبرئیل - شیطان - امام حسین (ع) - زینب - سکینه -
امام لایلا - علی اکبر - ابن سعد - شمر -
۲۱۲ بند - ۵۴۳ بیت .

۳۵- عروسی سلیمان و بلقیس و عروسی ناسم و شهادت او

خط رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ ق - ۱۳۶۱ ق)

نسخه خوانان:

سلیمان - جبرئیل - عفریت - بزرگ جنیان - اژدها - هدخد - بلقیس - امام حسین -
زینب - مادر قاسم - عروسی - قاسم - ام لایلا - ابن سعد - شمر -
تمام بندها ۲۰۵ - تمام آیات ۵۳۴
(۱۱۰ بیت عروسی سلیمان - ۴۲۴ بیت شهادت قاسم)

۳۶- شهادت حر

خط رجاء زفره‌ای

نسخه خوانان:

ابن زیاد - ابن سعد - حر - مصعب - پسر حر - امام حسین (ع) - شمر - حضرت
عباس - علی اکبر - قاسم - زینب - سکینه - غلام حر - ساربان
۱۸۷ بند - ۴۷۵ بیت

۳۷- ورود امام به کربلا و عروسی وهب و شهادت وهب

خط: محمد علی رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ - ۱۳۶۱ ق)

نسخه خوانها:

وهب - مادر وهب - عرس وهب - حضرت عاس - علی اکبر - قاسم - امام حسین (ع) - زینب - سکینه - عرب قاصد - دختر مسلم - ابن سعد - شمر - حوریان ۱۸۴ بند - ۴۷۲ بیت

در مجلس شهادت وهب (ردیف ۱۶) وهب در خواب، حضرت امام را می بیند و تصمیم می گیرد به کربلا برود.

در مجلس حاضر وهب به شکار می رود در غیاب او امام به خیمه وهب می آید. آبی می طلبد - جرعه ای بر زمین می ریزد و نهری جاری می شود. وقتی وهب از شکار برمی گردد نهری مشاهده می کند که قبلاً نبوده از مادرش علت را می پرسد - مادر وهب توضیح می دهد - وهب تصمیم می گیرد به کربلا برود.

بقیه تعزیه (با ردیف ۱۶) با اندک اختلافی شعر و گردش آن یکی است.

۳۸- حرکت امام رضا به خراسان و شهادت آن حضرت

ضمیمه ای دارد که زوار امام رضا دُچار دزد می شوند و امام آنها را نجات می دهد. خط: رجاء زفره ای (۱۲۸۱ ق - ۱۳۶۱ ق)

نسخه خوانها:

اباصلت - امام رضا - صیاد - باغبان - مأمون - وزیر مأمون - ملائکه - امام محمد تقی

دنباله تعزیه: مرد زوار - زن زوار - جاوش - پسر زوار - دختر زوار - دزد - رفیق دزد.

۱۶۸ بند - ۴۹۷ بیت

اسم دو نفر از نسخه خوانان و دو سه بیت این مجلس اینجانب محمد حسن رجائی زفره ای تغییر دادم.

۳۹- خروج مختار و کشتن قاتلان امام حسین (ع)

خط رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ - ۱۲۶۱ ق)

نسخه خوانان:

ابن زیاد - ابن سعد - طبیب - مختار - شمر - خیر غلام - امام عباد (ع) - عبدالله کامل - ابراهیم بن مالک اشتر - ابوخلیق - یهودی
۱۴۳ بند - ۴۶۲ بیت

با گوشه‌ای که در اول مجلس بمناسبت بیماری ابن زیاد و نسخه‌نویسی طبیب اضافه می‌شود.

۱۶۶ بند - ۵۵۳ بیت

۴۰- لشکرکشی حضرت رسول و فتح قلعه خیبر و کشته شدن حارث و مرحب

بدست حضرت امیر (ع)

جبرئیل - پیغمبر (ص) - حضرت امیر (ع) - فاطمه زهرا - یهودی بنی قریظه - اسحاقی - دیده‌بان - عبائی - مرحب - کنانه - حارث - ابابکر - سلمان - عمر - عثمان - شیطان

۱۱۵ بند - ۴۹۶ بیت

۴۱- زهری و روضه خوانی او - مهمانی یهودیان و مسلمان شدن آنها بدست

حضرت امیر (ع)

توجه: مرد شیعه‌ای که می‌خواند روضه خوانی برپا نماید.
در این مجلس زهری نامیده شده. بخط رجاء زفره‌ای.

نسخه خوانها:

زهری - زن زهری - زن یهودی - فاطمه زهرا - زینب - امام لیلا - عررسی - سکینه - یهودی - یوحنا - موشی - حضرت امیر (ع).

۱۱۳ بند - ۳۴۱ بیت

علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مجله علمی و پژوهشی
پاییزه ۱۳۸۱

جلالیه
دو عین
می باشد و همچنین
بسیار چیز در این
من آمد آن من طلبه
وقتی رغب او شک
عازم من جنت را می رسد
بسیار چیز در این
بقیه در این (با وقت ۱۵)
مطرفه از زمانه - این مسئله -
ناله که در این
السیما می دارد که
خطوط و فرعی (۱۳۸۱)
سوار او
تسلیه لیا زلفه و لیس و
و سایر

۴۲- عروسی سکینه و احمد سفاح و خروج احمد سفاح و کشتن بنی امیه.

بخط محمد علی رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ - ۱۳۶۱ ق)

نسخه خوانها:

حاکم مدینه - صدید - اهل مدینه - ابن اشعث - احمد سفاح - صبیح وزیر احمد

سفاح - عمه احمد سفاح - سکینه - منادی اول - منادی دوم - عبدالملک مروان

۱۵۲ بند - ۵۲۴ بیت

در این مجلس صدید نوکر علی اکبر دیوانه‌وار به گریه و زاری مشغول است.
احمد سفاح از سکینه خواستگاری می‌نماید. سکینه با شرایط زیر قبول می‌کند.

۱- در عروسی بجای هلله و شادی «یا حسین» بگویند.

۲- از قاتلان امام انتقام بگیر.

۴۳- جنگ رفتن امام و عباس و شهادت حضرت عباس

خط از محمد علی رجاء زفره‌ای.

نسخه خوانها:

ابن سعد - امام حسین (ع) - حضرت عباس - زینب - ام کلثوم - سکینه - جبرئیل -

مکائیل - شمر - هاتف

۱۵۲ بند - ۴۲۹ بیت

وقتی امام می‌خواهد جبرئیل و میکائیل - ذکر خواب - گویند و امام و حضرت
عباس هم به اتفاق به میدان جنگ می‌روند.

۴۴- خلافت عمر

نسخه خوانان ۱۴ نفر

۱۴۸ بند - ۴۷۵ بیت

۴۵- خروج مسیب و نامه نوشتن امام به او. آمدن مسیب تاجر بغداد.

خط محمدعلی رجاء زفره‌ای

نسخه خوانها:

امام حسین - زینب - شمر - حضرت عباس - عرب قاصد - مسیب - وزیر مسیب - زن شیعہ - زن انصار - قاصد بن سعد .
۱۳۷ بند - ۴۴۴ بیت .

۴۶- شهادت امام حسن

خط رجا زفره‌ای.

نسخه خوانها:

امام حسن (ع) - امام حسین (ع) - زینب - اسما - قیصر - معاویه - وزیر معاویه - پیروزن - حضرت عباس - عایشه .

۴۷- غلام ترک.

خط رجاء زفره‌ای

نسخه خوانها:

ابن سعد - امام حسین (ع) - امام عباد (ع) - زینب - غلام ترک - شمر - ابن سعد .
۸۳ بند - ۲۶۸ بیت .

۴۸- ورود اهل بیت به حلب و خروج درة‌الصف

خط محمدعلی رجاء زفره‌ای

مورخه جمادی الثاني ۱۳۰۶

نسخه خوانها:

عبدالله - درة‌الصف - نایله - زهره - ابوالاسود - عرب - حنظله - شمر - امام عباد (ع) - زینب - ام کلثوم - فاطمه نو عروس - سکینه - ابن سعد

۱۲۸ بند - ۳۸۰ بیت

برخلاف آنچه مرحوم مستوفی نوشته مجلس درةالصدف شبیه نامه مضحک نیست.

۴۹- شهادت مسلم

خط رجاء زفره‌ای

نسخه خوانها:

نسخه خوانان: مسلم - امام حسین - قاصد - محمد پسر مسلم - ابراهیم پسر مسلم - صیاد - هانی - شریح قاضی - ابن زیاد - محمد اشعث - طوعه - پسر طوعه
۱۷۳ بند - ۴۷۵ بیت

۵۰- شهادت حضرت امیر (ع)

خط رجاء زفره‌ای

مورخه رجب ۱۳۲۷

نسخه خوانان:

حضرت امیر (ع) - زینب - قصاب - زن احمد کوفی - کنیز - پیروزن - امام حسن (ع) - امام حسین (ع) - قطامه - ابن ملجم - جبرئیل - مرد کوفی - زن کوفی - نعمان جراح - نایبنا - قنبر.
۱۷۵ بند - ۵۱۷ بیت

۵۱- ورود اهل بیت به کوفه - شهادت عبدالله عقیف

خط رجاء زفره‌ای

نسخه خوانها:

عبدالله حنیف - ام عامر دختر عبدالله عقیف - ابن زیاد - غلام ابن زیاد - شمر - امام عباد - زینب - ام کلثوم - سکینه - مختار - عمرو بن حرث
۱۲۹ بند - ۴۶۶ بیت

۵۲- شاپور

خط رجاء زفره‌ای

نسخه خوانها:

شاپور - وزیر - پسر شاپور - ابوصالح - یوحنا - مرتجا - نمرودی - جبرئیل - پیغمبر - حضرت امیر (ع)
۴۲۵ بیت - ۱۰۸ بند

شاپور که دین عیسوی دارد در انجیل مطالبی خوانده و علاقه‌ای به اسلام دارد. بوسیله پسرش نامه و هدیه‌ای برای پیغمبر می‌فرستد چهار نفر یهودی برای گرفتن هدیه پسر را می‌کشند. جبرئیل به پیغمبر خبر می‌دهد.

آن حضرت به حضرت علی مأموریت می‌دهد، یهودیان دستگیر می‌شوند و آخر هم مسلمان می‌شوند. پسر شاپور هم به اذن حضرت زنده می‌شود. با وجود اینکه گردش شییه‌نامه بشرح فوق است، اضافاتی دارد که آنرا (شییه‌نامه مضحک) باید خواند.

۵۳- وفات ابراهیم زوار - خط رجاء زفره‌ای

مورخه جمادی الاخر ۱۳۲۶

نسخه خوانان:

زن زوار - ابراهیم - چاوش - دزد - امام حسین (ع) - فاطمه زهرا - علی اکبر - قاسم - حضرت عباس

۱۱۷ بند - ۳۹۱ بیت

کلیشه یک صفحه از این دفتر در کتب؟ «نمایش و نیایش در ایران، تألیف دکتر جابر عناصری - ۱۳۶۶ شمسی بچاپ رسیده.

۵۴- غارت خیمگاه و بجدل و ساربان

خط رجاء زفره‌ای

نسخه خوانان:

زینب - ام کلثوم - امام عباد (ع) - فاطمه نوعروس - سکینه - شمر - فضه -
حضرت امیر (ع) - فاطمه زهرا - ساربان - بجدل - جبرئیل -
۱۲۸ بند - ۴۰۵ بیت .

تمام این مجلس در کتاب: ادبیات نمایشی مذهبی (۷ پرده عشق) بکوشش دکتر
جابر عناصری ب ل ۱۳۷۲ شمسی در صفحه ۱۰۰ - ۱۳۴ بچاپ رسیده. ۷۵
۵۵- جرجیس پیغمبر - مشق علی اکبر - شهادت عثمان و جعفر - ۴۱۱

خط رجاء زفره‌ای

نسخه خوانان:

جرجیس - پادشاه شامی - جبرئیل - غلام پادشاه - جبرئیل - امام حسین - شمر -
حضرت عباس - زینب - جعفر - عثمان .
۱۵۳ بند - ۴۱۲ بیت

در حقیقت سه مجلس بهم پیوسته است.

- ۱- داستان جرجیس که به انواع شکنجه‌ها او را می‌کشند و باز زنده می‌نمود.
- ۲- بفرمان امام به علی اکبر آموزش نظامی و جنگی می‌دهند. ۷۲۶ بیت
- ۳- شهادت جعفر و عثمان (برادران حضرت عیسی) ۲۵۲ بیت

۵۶- شهادت امام حسین (ع)

فاطمه بیمار نامه به امام می‌نوسد - ییابانی و جبرئیل و موسی - ورود امام و
اهلیت به کربلا - شهادت علی اصغر .
- زعفر و جبرئیل - سلطان قیس و وزیر - شهادت عبدالله بن امام حسن - شهادت
امام - عزاداری فاطمه زهرا و مرضیه .

خط: محمد علی رجاء زفره‌ای

نسخه خوانان:

فاطمه بیمار - عرب قاصد - بیابانی - جبرئیل - موسی - شهربانو - زعفر جنی -
 سلطان قیس - وزیر سلطان قیس - فاطمه زهرا - مرضیه - شمر - ابن محمد - امام
 حسین (ع) - امام عباد - زینب - ام کلثوم - سکینه - عبدالله بن امام حسن (ع).
 تمام این مجلس در شماره ۹ - ۱۰ فصلنامه تئاتر مورخه بهار و تابستان ۱۳۶۹
 بچاپ رسیده است.

۵۷- قتل عثمان

۱۱۴ بند - ۳۸۹ بیت

۵۸- ایوب پیغمبر و گریزی به اسیری اهل بیت در راه شام

خط رجاء زفره‌ای

مورخه شعبان ۱۳۳۰

نسخه خوانان:

حضرت ایوب - رحیمه زن ایوب - پسران ایوب - چوپان - ساریان - رمه چران -

جبرئیل - شیطان - غلام - نانوا - زن شهرزی - طالعات فرنگی

(تا این جا ۳۳۷ بیت)

سنان بن انس - امام عباد (ع) - زینب - سکینه

۵۹- قانیا

خط رجاء زفره‌ای

نسخه خوانان:

قانیا - وزیر قانیا - غلام قانیا - مرد شیعه - زن شیعه - روضه خوران - امام حسین -

حضرت عیسی (ع)

بچاپ رسیده

چاپ عناصری - ۱۳۶۹ شمسی چاپ ***

۶۰- شهادت امام موسی بن جعفر نان

خط رجاء زفره‌ای

نسخه خوانان:

هارون - سندی بن شامک - غلام هارون - امام موسی بن جعفر (ع) - اهل مدینه -
مسیب - فرگی - برادر مسیب - امام رضا (ع) - فاطمه زهرا - سلیمان بن جعفر
۱۹۸ بند - ۵۱۰ بیت

گوشه فونگی از این مجلس در «شبه خوانی کهن الگوی نمایشنامه‌های ایرانی»
دکتر عناصری - ۱۳۷۲ شمسی بچاپ رسیده.

۶۱- مجلس درة الصدف

خط رجاء زفره‌ای - مورخه ۱۳۳۹ نمری

نسخه خوانان:

امام عید (ع) - زینب - ام کلثوم - سکینه - ابن سعد - شمر - عبدالله - درة الصدف -
نایله - زهره - شبان - ساریان - زارع - عرب اول - ابوالاسوء - عرب دوم - حنظله
۱۴۰ بند - ۴۴۳ بیت

تمام این مجلس در فصلنامه تاتر شماره ۱۶ زمستان ۱۳۷۰ شمسی بچاپ
رسیده (مجلس مختصر دیگری طی شماره ۴۸)

۶۲- شیبخون و شهادت حضرت عباس (ع)

خط رجاء زفره‌ای

نسخه خوانان:

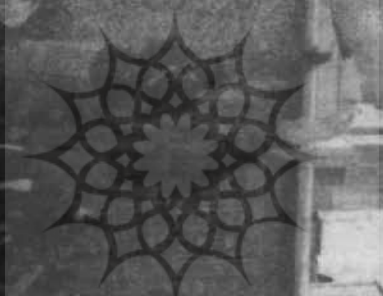
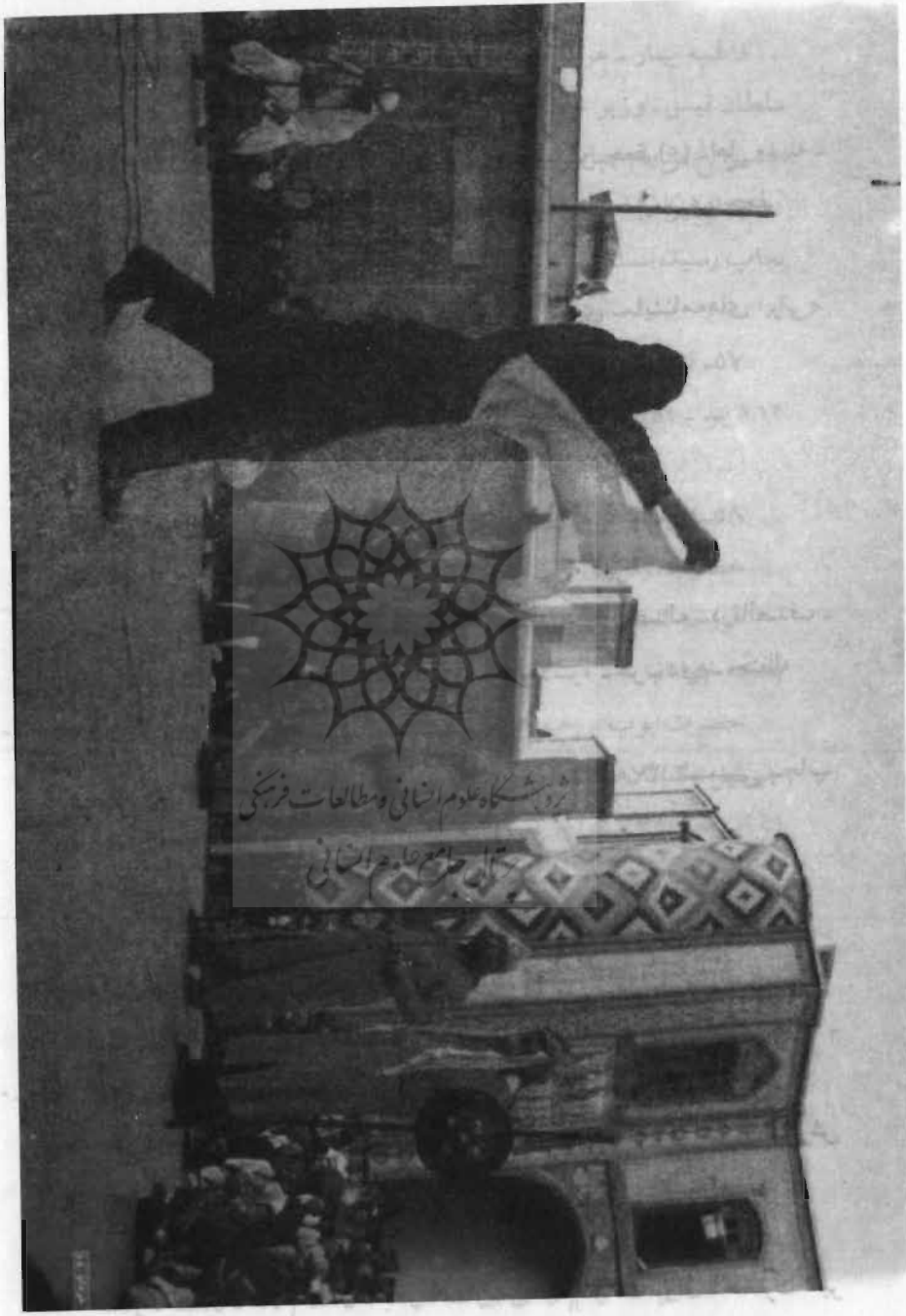
امام حسین (ع) - زینب - حضرت عباس - علی اکبر - قاسم - سکینه - ابن سوء؟ -
شمر.

۶۳- خلافت عثمان و تبعید کردن ابوذر به برنده و فوت ابوذر و پسر و همسرش

از: ؟

نسخه خوانان:

عمار - عثمان - غلام عثمان - ابازر - معاویه - غلام سیاه - مروان - حضرت امیر

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
سالنامه علمی و پژوهشی

(۶) - دختر اباذر - ذر دختر اباذر - زن اباذر - مالک اشتر - احنف بن قیس

۶۴- شهادت ۷۲ تن شهدای کربلا

خط: رجاء زفره‌ای

این مجلس که دارای ۱۱۴۸ بیت و ۴۲ نفر نسخه‌خوان دارد چند نسخه آن از بین

رفته

۶۵- چهار مجلس بترتیب زیر (رونویسی از محمدحسن رجائی زفره‌ای)

۱- ورود اهلیت به شام

۲- شهادت برادران و بعد خود حضرت عباس

۳- وفات صدیقه طاهره فاطمه زهرا

۴- حرکت امام حسین از مدینه به مکه

از: میرزا نصرالله شهاب اصفهنی ملقب به تاج‌الشعرا.

نقل و رونویسی از: مجمع المرائی مسمی به ریاض البکا - چاپ سنگی - اصفهان -

۱۳۱۹ قمری

۶۶- مجالس زیر را از دوست عزیزم آقای محمدعلی ایروانی محمدآبادی

(جرقویه اصفهان) گرفته و رونویسی نموده‌ام.^(۱)

۱- مجلس پسر فروختن

۲- شهادت علی‌اکبر و دختر هندی

۳- آب آوردن علی‌اکبر و شهادت او

۴- شهادت امیرالمؤمنین (ع)

۵- قانیا فرنگی

۱- در نگارش و یا سرودن و یا جمع‌آوری نسخه‌های جرقویه از مرحوم محمدعلی نستوفی

محمدآبادی - حاج میرزا محمدباقر خلیفه سلطانی و حسین رضوانی باید شود.

- ۶- امیر تیمور
- ۷- فتح خیبر
- ۸- ورود مسیب به کریلا
- ۹- خروج حجاج و به دیوار گذاشتن ابراهیم جوان علوی را
- ۱۰- بارگاه ابن زیاد
- زندانی ابن زیاد، امام حسین او را نجات داد - حکمرانی ابن زیاد در کوفه
- ورود اهلیت به کوفه - شهادت عبدالله عقیف
- ۱۱- شهادت امام حسین
- ۱۲- آمدن شیر و ساریان و بجدل؟ به قتلگاه
- ۱۳- آتش انداختن نمرود حضرت ابراهیم خلیل الرحمن را
- ۱۴- روضه الوداع
- ۱۵- شهادت طفلان زینب^(۱)
- ۱۶- قانیا فرنگی
- ۱۷- گل و بلبل
- عنوان مجلس «گل و بلبل» گردش تعزیه دعوت هنده از اسرا و بردن به گلستان - و یزید از شمر و سنان که چقا کرده‌اند پرخاش نموده و آنچه ظلم کرده‌اند شرح می‌دهند.
- ۱۸- وفات حضرت معصومه
- ۱۹- به چاه انداختن یوسف
- ۲۰- ارواح شهدا به بهشت معروف به روح الارواح
- ۲۱- وفات خدیجه
- ۲۲- خاکبازی حنین
- ۲۳- دیر راهب

- ۲۴- آن سه نفر که مصمم شدند برای کشتن (عمر و عاص - معاویه - حضرت علی (ع))
- ۲۵- فتح خبیر (غیر از مجلس ردیف ۷)
- ۲۶- ظهری
- مجلس ظهری در اینجا نام مردی یهودی است و آنچه در نسخه رجاء زفرئی (ردیف ۴۱) آمده نام با حرف (ز) است.
- اگرچه گردش مجلس تقریباً یکی است اما اشعار آن مثل هم نیست.
- ۲۷- ورود اهلبیت به مدینه
- ۲۸- بارگاه یزید (ورود اهلبیت به شام)
- ۲۹- ورود به کوفه
- ۳۰- شهادت هاشم بن عنبه
- ۳۱- فاروق اعظم
- ۳۲- تولد حضرت زینب
- ۳۳- رفتن جبر انصاری روزاربعین به کربلا
- ۳۴- نامه نوشتن فاطمه صغری
- ۳۵- هرمز تاجر
- ۳۶- امیر تیمور (مجلس دیگری است غیر از ردیف ۶)
- ۳۷- وفات زینب
- ۳۸- وداع شهبانو
- ۶۷- مجالسی که از جاهای دیگر جمع‌آوری شده
- ۱- تعزیه امام محمدباقر (ع) زواره
 - ۲- وفات زینب زواره
 - ۳- مجلس شیر افکن زواره
 - ۴- وفات فاطمه صغری کازرون
 - ۵- تعزیه شاه چراغ کازرون

- ۶- وفات فاطمه زهرا
کازرون
- ۷- شست بستن دیو
حبیب آباد برخوار
- ۸- شهادت طفلان مسلم
دولت آباد برخوار
- ۹- امیر تیمور
دولت آباد برخوار
- ۱۰- حجةالرداع
دولت آباد برخوار
- ۱۱- شهادت امام زین العابدین
دولت آباد برخوار
- ۱۲- شهادت علی اکبر
شوراب صغیر (شهرکرد)
- ۱۳- شهادت امام حسین
شوراب صغیر (شهرکرد)
- ۱۴- شبیخون و شهادت عباس
شوراب صغیر (شهرکرد)
- ۱۵- متوکل عباسی
دستجرد کهک قم
- ۱۶- سؤال و جواب ابن زیاد و محمد اشعث در تعزیه شهادت مسلم
(زیننه؟ دستجرد: کهک قم)

۶۸- مجالسی که به لطف آنای رجبعلی معینان بدست آمده.

- وفات پیغمبر (ص)
گر مسار
- شهادت امام موسی بن جعفر
گر مسار
- زنان بنی اسد
گر مسار
- شهادت حضرت امیر
گر مسار
- شهادت حسین اصغر
گر مسار
- شاهزاده حسین اصغر
گر مسار
- مړلود کعبه
گر مسار
- حماسه فیضیه
گر مسار

۶۹- شبیه‌نامه به درک رفتن ابن سعد

از: علی محمد رضائی متخلص به (ینبوع) (فوت اذر ۱۳۴۲) نامبرده فرزند
ملا محمد علی بن حاجی ملا محمد اسماعیل زفره‌ای است. بخط خود سراینده، از
نظر ادبی اشکالاتی دارد توهین و فحش به گویش زفره‌ای است.

۱- قریب ۵۰ مجلس (یا گوشه‌ای از یک مجلس) که در دنتریا بیاض یا کتابی چاپ شده رونویسی نموده و موجود دارم.

۲- بیاض تعزیه در سال ۱۳۷۹ تقدیم کتابخانه مجلس شورای اسلامی شده (بخظ محمدحسن رجائی زفره‌ای)

۳- یک بیاض تعزیه (بخظ محمدحسن رجائی زفره‌ای) در سال ۱۳۷۹ تقدیم کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران شده.
نوحه شال مناسب ۲۸ صفر^(۱)

۵۵ بیت - سراینده محمدعلی رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ ق - ۱۳۶۱ ق).
نوحه سنگ‌زنی مناسب ۲۸ صفر^(۲)
شعر و بحر طویل

سراینده محمدعلی رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ ق - ۱۳۶۱ ق)
یا تاریخ رمضان ۱۳۲۱
ذکر شال گلو کردن مناسب ۲۱ رمضان^(۳)
۸۶ بیت

سراینده محمدعلی رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ ق - ۱۳۶۱ ق)
نوحه سنگ‌زنی مناسب ۲۱ رمضان^(۴) و مطالعات فریبگی

رتال جامع علوم انسانی

۱- شرح شال به گلو کردن در «گلچرخ» ضمیمه روزنامه اطلاعات مورخه ۹ مهر ۱۳۶۴.
۲- در شماره ۲۰۳ (دوره جدید) بهار و تابستان ۱۳۷۸ فصلنامه تئاتر دو بخش از پنج بخش آن چاپ شده.

این توضیح لازم است که سراینده آن مرحوم محمدعلی رجاء زفره‌ای (۱۲۸۱ ق - ۱۳۶۱ ق) و نویسنده مقاله پسر آن مرحوم (بنده نویسنده) می‌باشم.

۳- ۶۰ از رجاء زفره‌ای.

۴- از رجاء زفره‌ای.

شعر و بحر طویل

سراینده محمدعلی رجاء زفروه‌ای (۱۲۸۱ ق - ۱۳۶۱ ق)

مورخه رمضان ۱۳۱۹

۲- نوحه سنگ‌زنی مناسب ۲۱ رمضان

۱۹ بیت

نوحه سنگ‌زنی مناسب عاشورا^(۱)

شعر و بحر طویل

سرایندگان را نمی‌شناسیم

نقل از بیاض مورخه شعبان ۱۲۷۴

و نقل از بیاض مورخ رمضان ۱۳۰۵

نوحه شال‌گلو کردن مناسب عاشورا

سراینده را نمی‌شناسیم

نقل از بیاض مورخه شعبان ۱۲۷۴

و نقل از بیاض مورخه رمضان ۱۳۰۵

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی